

SANTA MONTEFIORE

*De vrouwen
van kasteel Deverill*

*Is mise Peig Ni Laoghaire. A Tiarna Deverill,
dhein tú éagóir orm agus ar mo shliocht trín ár dtalamh
a thógáil agus ár spiorad a bhriseadh. Go dtí go gceartaíonn tú na
h-éagóracha siúd, cuirim malacht ort féin agus d-oidhrí,
I dtreo is go mbí sibh gan suaimhneas síoraí I ndomhan
na n-anmharbh.*

‘Ik ben Maggie O’Leary. En ik zeg u, Lord Deverill,
door ons land te roven, hebt u onze ziel gebroken en mij en
mijn nakomelingen groot onrecht aangedaan. Tot u dat onrecht
ongedaan maakt, vervloek ik u en uw erfgenamen, en zal uw ziel
geen rust vinden en dolen door het rijk der on-doden.’

Maggie O’Leary 1662

Proloog

Graafschap Cork, Ierland 1925

De twee kleine jongens, met geschaafde knieën en zwarte vegen op hun gezicht, kwamen bij het roestige hek aan het eind van het pad dat, overwoekerd door gras en onkruid, in een flauwe bocht van de weg afboog. Aan de andere kant van het hek verhieven zich de zwartgeblakerde resten van kasteel Deverill, ooit de zetel van een van de voornaamste Anglo-Ierse families in het land, maar nu vergeten nadat een brand het bijna volledig in de as had gelegd. De stapelmuur was hier en daar afgebrokkeld, niet alleen door gebrek aan onderhoud, maar ook door de wrede winterstormen en de vraatzucht van het omringende woud. Het mos kon ongehinderd zijn gang gaan, onkruid zaaide zich naar hartelust uit, graspollen groeiden als weerbarstige plukken haar op de bovenkant van de muur, klimop slokte er met zijn groene tentakels complete stukken van op, zodat de stenen op die plekken nauwelijks meer te zien waren. De jongens lieten zich niet ontmoedigen door het bord waarop ‘onbevoegden’ hoge boetes in het vooruitzicht werden gesteld, noch door de aanblik van de donkere, modderige oprijlaan, bezaaid met rottend gebladerte en afgewaaide takken die zich daar herfst na herfst hadden opgestapeld. Het hangslot rinkelde vergeefs aan zijn ketting toen de jongens het hek openduwden en naar binnen glipten.

Het was stil in het bos, de grond drassig, want de zomer had plaatsgemaakt voor de herfst, die met ijzige stormwinden en kille regens zijn intrede had gedaan. Ooit bleiden er rododendrons langs de oprijlaan, maar inmiddels gingen de struiken bijna schuil onder brandnetels, varens en laurier. De jongens renden erlangs. Ze hadden geen weet van rododendrons met hun stralendrode bloemenweelde, van de rijtuigen die

over de oprijlaan hadden gerateld om de elite van het graafschap naar het schitterende kasteel te brengen, hoog boven de zee. Tegenwoordig was de oprijlaan weinig meer dan een zandpad, en het kasteel verworden tot een ruïne. Een plek waar zich alleen nog raven en duiven waagden, en dappere kleine jongens die op avontuur uit waren en die wisten dat niemand hen hier zou zoeken.

De kinderen haastten zich opgewonden door het hoge gras naar wat restte van de eens zo deftige vertrekken. De indrukwekkende trap was allang verdwenen, de centrale schoorsteen ingestort en nog slechts een berg stenen waarlangs de jongens omhoog konden klauteren. In de westelijke vleugel resteerde een deel van het dak in de vorm van robuuste balken die steunden op de twee muren die nog overeind stonden, als de blootgelegde ribben van een reusachtig dier.

De jongens hadden het veel te druk met andere dingen om zich bewust te zijn van het verdriet dat tussen de verkoolde resten hing, om de klaaglijke echo van het verleden te horen. Ze waren te jong om ontvankelijk te zijn voor de nostalgie, voor het weemoedige gevoel van sterfelijkheid dat nostalgie met zich meebrengt. De geesten die hier woonden en treurden om het verlies van hun huis en van hun korte leven, waren als de wind die uit zee werd aangevoerd. De jongens hoorden hem huilen rond de schoorstenen die nog overeind stonden, ze hoorden het gekreun van de sponningen waarin ooit glas had gezeten, maar ze huiverden slechts genietend, want hoe griezeliger, hoe leuker. Voor de dolende geesten hadden ze geen aandacht.

Boven de voordeur waren letters te onderscheiden, besmeurd door roet, deels verzonken in de zwartgeblakerde latei. ‘*Castellum Deverilli est suum regnum 1662*,’ las de grootste van de twee jongens hardop.

‘Wat betekent dat eigenlijk?’ vroeg de kleinste.

‘Dat weet toch iedereen hier? “In zijn kasteel is een Deverill koning.”’

Zijn vriendje schoot in de lach. ‘Nou, het lijkt niet echt meer op het huis van een koning.’

Als twee kabouters liepen ze in het afnemende daglicht van kamer naar kamer. Het gedempte geluid van hun stemmen vermengde zich met het krassen van de raven en het koeren van de duiven. De geesten die hen gadesloegen, verzoenden zich met hun aanwezigheid omdat ze terugdachten aan de tijd toen ze zelf in de weelderige tuinen hadden ge-

speeld. Want nog niet eens zo lang geleden had het kasteel een schitterende aanblik geboden.

Ten tijde van de eeuwwisseling had het een ommuurde moestuin gehad waarin alle mogelijke soorten groente en fruit werden verbouwd voor de familie Deverill en haar bedienden. Er was een rozentuin, een arboretum, en een doolhof waarin de kinderen Deverill regelmatig verdwaalden en ook elkaar kwijtraakten tussen de taxushagen. In een stel kassen waren behalve tomaten ook vijgen en orchideeën gekweekt. En in de tuin met wilde bloemen, waar de adellijke dames menige middag lachend en roddelend hadden gepicknickt, spiegelde de zon zich in de uitbundig groeiende gele sleutelbloemen. Ooit waren de tuinen een paradijs geweest, nu roken ze naar rotting en vergankelijkheid. Zelfs als het zonnig was hingen er schaduwen en doordat het onkruid jaar in, jaar uit geen strobreed in de weg was gelegd, waren de tuinen geleidelijk aan volledig overwoekerd geraakt. Van de vroegere luister was niets meer over, behalve een verwilderde pracht die door haar tragiek haar eigen schoonheid bezat.

Bij het geluid van een auto spitsten de jongens hun oren. Het motorgeronk werd krachtiger, de auto kwam dichterbij! Verbijsterd keken de jongens elkaar aan, toen haastten ze zich door de verlaten vertrekken naar de voorkant. Daar tuurden ze door een lege sponning naar buiten en zagen een glimmende T-Ford stilhouden bij de treden naar wat ooit de voordeur was geweest.

In hun nieuwsgierigheid verdrongen ze elkaar om alles goed te kunnen zien, ook al zorgden ze er wel voor dat ze zelf uit het zicht bleven. Hun mond viel open bij de aanblik van de auto met zijn stoffen kap en sierlijk gewelfde contouren. De gestroomlijnde groene motorkap weerkaatste het zonlicht, de zilveren koplampen glommen als de ogen van een kikker. Het portier van de bestuurder zwaaide open en er stapte een man uit in een fraaie camel jas, met op zijn hoofd een bruine vilthoed. Zijn blik ging over het kasteel, alsof het een visioen was dat hij even op zich moest laten inwerken. Toen schudde hij zijn hoofd. De uitdrukking op zijn gezicht verried hoezeer hij zich bewust was van de tragische omstandigheden waaronder het schitterende kasteel in de as was gelegd. Ten slotte liep hij om de auto heen en opende het portier van de bijrijder.

Op zijn uitnodigende gebaar werd er een kleine zwarte handschoen zichtbaar. De jongens zagen dat een hand de zijne pakte. Zoals ze daar doodstil, roerloos achter de muur hurkten, hadden ze ondeugende, uit marmer gehouwen engeltjes geweest kunnen zijn, ware het niet dat hun roze wangen en hun zwarte haren hen verrieden. Met stijgende belangstelling keken ze naar de vrouw die uit de auto stapte. Ze was gekleed in een elegante smaragdgroene japon met daaroverheen een lange zwarte mantel. De zwarte cloche op haar hoofd was diep over haar voorhoofd getrokken, zodat alleen haar vuurrode lippen zichtbaar waren die een bijna schokkend contrast vormden met haar roomblanke huid. Op haar rechterschouder glinsterde een broche in de vorm van een ster, bezet met diamanten. De ogen van de jongens werden zo groot als schoteltjes. Ze zag eruit als iemand uit een andere wereld, een wereld waarvan ook het kasteel in zijn hoogtijdagen deel had uitgemaakt.

De elegant geklede dame liep naar de zwartgeblakerde ruïne. Aan de voet van een van de muren bleef ze staan. Met een vastberaden trek om haar mond keerde ze zich naar de bestuurder en pakte zijn hand. ‘Ik zweer dat ik het kasteel zal herbouwen!’ verklaarde ze plechtig. De jongens moesten zich inspannen om haar te kunnen verstaan. Het bleef even stil. De man, die nog altijd naast haar stond, wachtte rustig af. Ten slotte keerde de deftige dame zich weer naar het kasteel en ze stak bijna uitdagend haar kin naar voren. ‘Want ik heb er net zoveel recht op als de anderen.’

1

Graafschap Cork, Ierland, 1910

Kitty Deverill was negen. Voor andere kinderen, die op een andere dag waren geboren, was hun negende verjaardag niet belangrijker dan hun achtste, of hun tiende. Maar voor Kitty, die was geboren op de negende dag van de negende maand in het jaar 1900, was haar negende verjaardag een heel belangrijk moment geweest. Dat idee had ze niet van haar moeder, de mooie, narcistische Maud. Haar moeder was niet in Kitty geïnteresseerd. Maud had nog twee dochters, die bijna op huwbare leeftijd waren, en een zoon op Eton, die ze aanbad. In de vijf jaar tussen Harry en Kitty had Maud drie miskramen gehad, als gevolg van haar wilde ritte te paard door de heuvels rond Ballinakelly. Want Maud had geweigerd haar pleziertjes op te geven voor een zwangerschap waar ze niet om had gevraagd. Maar hoe wild, hoe roekeloos ze ook door de heuvels joeg, het was haar niet gelukt de komst van haar vierde kind te verhinderen. Tot overmaat van ramp bleek het ook nog een meisje te zijn. Een broos kindje dat veel huilde en dat met haar rode haartjes en doorzichtig bleke huid wel iets weg had van een jong katje. Maud had zich vol weerzin van het kindje afgekeerd en geweigerd zich erover te ontfermen. Sterker nog, ze had vrienden en familie verboden op kraamvisite te komen en was meteen weer meegegaan met de volgende jacht, alsof de geboorte nooit had plaatsgevonden. Voor een vrouw die zo verrukt was van haar eigen schoonheid, vormde een lelijk kind een belediging. Dus nee, het idee dat ze bijzonder of belangrijk was, had Kitty niet van haar moeder.

Het was haar grootmoeder van vaders kant, Lady Adeline Deverill, die haar had verteld dat 1900 als geboortjaar een gunstig voorteken was en dat ook haar geboortedag opmerkelijk was omdat hij zo veel negens

bevatte. Kitty was een kind van Mars, zei Adeline wanneer ze samen thee dronken in haar privésalon, een van de weinige kamers in het kasteel waar het altijd warm was. Een kind van Mars... Dat betekende dat haar leven zou worden bepaald door conflicten. God had haar bij het delen van de kaarten een moeilijke hand gegeven, maar dat had hij gedaan in de wetenschap dat Kitty moedig en wijs genoeg zou zijn om de uitdaging aan te kunnen. En Adeline vertelde haar kleindochter nog veel meer. Verhalen over engelen en demonen, die Kitty veel opwindender vond dan de saaie boeken die haar Schotse gouvernante haar voorlas. Zelfs opwindender dan wat de keukenmeiden bespraken – voornamelijk dorpsroddels die Kitty niet begreep omdat ze er nog te jong voor was. Adeline Deverill wist dingen. Dingen die Kitty's grootvader welwillend omschreef als 'geleuter', waarbij hij zijn blik ten hemel sloeg. Dingen waarmee Kitty's vader liefdevol de spot dreef en die Kitty's moeder vervulden met bezorgdheid. Maud Deverill moest niets hebben van verhalen over geesten, vervloekingen en ringen van stenen. Ze had miss Grieve, de Schotse gouvernante, opdracht gegeven Kitty te straffen als bleek dat het kind zich bezighield met wat Maud beschouwde als 'achterlijk, boers bijgeloof'. Miss Grieve, met haar zuinige mond en haar zuinige klinkers, haalde maar al te graag de rijzweep tevoorschijn om Kitty de striemen in de handen te slaan. Zo kwam het dat het kind zich al jong een zekere geslotenheid had eigengemaakt. Steels als een vos had ze geleerd bepaalde interesses alleen met haar grootmoeder te delen, in Adelines knusse, warme zitkamer waar het rook naar seringen en brandende turf.

Kitty woonde niet in het kasteel, want dat was het domein van haar grootouders. Ooit zou het overgaan op haar ouders, die dan de volgende Lord en Lady Deverill zouden worden in een stamboom die terugging tot de zeventiende eeuw. Langs de rivier, op loopafstand van het kasteel, stond het oude jachthuis. Daar woonde Kitty, onopgemerkt door haar moeder, en haar gouvernante regelmatig te slim af, zodat ze vrij kon rondzwerven door de tuinen en over de hei, waar ze soms met de katholieke kinderen speelde. Als Kitty's moeder dat had geweten, zou ze op slag onwel zijn geworden en een week nodig hebben gehad om bij te komen van de schrik. Maar Maud had het zo druk met andere dingen dat ze Kitty soms volledig leek te vergeten en geërgerd reageerde wanneer

miss Grieve haar aan het bestaan van haar jongste dochter herinnerde.

Kitty's boezemvriendin en trouwe bondgenoot heette Bridie. Ze was de dochter van Mrs. Doyle, de kokkin van Lady Deverill. Bridie had pikzwart haar en ze was – met een maand verschil – in hetzelfde jaar geboren als Kitty, die haar als een 'spirituele zus' beschouwde; vanwege hun geboortjaar en vanwege het feit dat het lot hen had samengebracht op kasteel Deverill, waar Bridie haar moeder hielp met de afwas en aardappels schillen, terwijl Kitty aan de grote houten keukentafel zat en wortels pikte als Mrs. Doyle even niet keek. Ze mochten dan niet dezelfde ouders hebben, maar hun ziel was voor eeuwig met die van de ander verbonden, aldus Kitty. Onder het omhulsel van hun stoffelijke lichaam verschilden ze nauwelijks van elkaar. Dankbaar als ze Kitty was voor haar vriendschap, wilde Bridie dat maar al te graag geloven.

Gezien haar onconventionele levenshouding zag Adeline geen kwaad in de vriendschap tussen de meisjes. Ze was dol op haar bijzondere kleindochter, die in zo veel opzichten op haar leek. In Kitty vond ze een verwante ziel binnen een familie die schamperde over elfen en bang was voor geesten, ook al beweerden ze allemaal dat ze daar niet in geloofden. Adeline was ervan overtuigd dat een ziel zich nestelde in een stoffelijk lichaam om op aarde te kunnen zijn en daar belangrijke lessen te leren voor zijn spirituele ontwikkeling. En dus geloofde ze dat status en rijkdom slechts uiterlijkheden waren, attributen voor een rol, die niets zeiden over de waarde van een mens. In de ogen van Adeline was een zwerver net zoveel waard als een koning en ze behandelde dan ook iedereen met hetzelfde respect. Wat kon het voor kwaad als Kitty en Bridie genoten van elkaars gezelschap? Kitty's zussen waren te oud om met haar te spelen, en Celia, haar nichtje uit Engeland, kwam alleen 's zomers logeren, dus het arme kind was eenzaam en had verder geen vriendinnetjes. Zonder Bridie zou Kitty zich misschien wel laten meelokken door dwergen en gnomen, met als gevolg dat ze haar voorgoed kwijtraakten.

Van alle verhalen die Adeline haar vertelde, was er één dat Kitty het mooist vond: de vervloeking van Barton Deverill. De hele familie kende het, maar behalve Kitty's grootmoeder en Kitty zelf was er niemand die er ook maar enig geloof aan hechtte. Kitty en haar grootmoeder geloofden het niet alleen, ze wisten dat het waar was. En het was die weten-

schap waardoor grootmoeder en kleindochter onverbreekelijk met elkaar waren verbonden, want Adeline bezat een gave die ze voor iedereen verborgen hield, zelfs voor haar echtgenoot, maar die Kitty had geërfd.

‘Ik zal je het verhaal vertellen van de Vervloeking van Barton Deverill,’ zei Kitty op een zaterdagmiddag tegen Bridie. Het was winter en ze zaten in hun geheime hol onder de achtertrap – een oude, niet langer gebruikte kast in de bediendenvertrekken van het kasteel. De kaars die Kitty in haar hand hield, verlichtte haar bleke gezicht waardoor haar grote grijze ogen wonderlijk oud leken, als de ogen van een heks. Bridie huiverde. Ze had haar moeder horen vertellen over de *Banshee*, wier schrille kreet aankondigde dat er spoedig iemand zou sterven.

‘Wie was Barton Deverill?’ vroeg ze. Met haar zangerige Ierse accent klonk ze heel anders dan Kitty die duidelijk articuleerde en een Engelse uitspraak had.

‘Barton was de eerste Lord Deverill. Hij heeft het kasteel laten bouwen.’ Kitty dempte haar stem voor het dramatisch effect. ‘En hij was een bruto.’

‘O? Wat heeft hij dan gedaan?’

‘Hij heeft het kasteel gebouwd op land dat niet van hem was.’

‘Van wie was het dan?’

‘Van de O’Leary’s.’

‘De O’Leary’s?’ Bridies gitzwarte ogen werden groot, er kwam een blos op haar wangen. ‘De O’Leary’s van ónze Jack O’Leary?’

‘Precies. Dus je snapt dat de Deverills en de O’Leary’s niks van elkaar moeten hebben.’

‘Maar wat is er dan gebeurd?’

‘Barton Deverill, mijn voorvader, steunde koning Karel I van Engeland. Toen zijn leger door Cromwell werd verslagen, vluchtte Barton met de koning naar Frankrijk. Jaren later beloofde Karel II, die inmiddels tot koning was gekroond, Barton voor zijn trouw met een titel en het land waarop hij het kasteel bouwde. Vandaar de wapenspreuk van de familie: “Het kasteel van een Deverill is zijn koninkrijk.” Het probleem was dat het ging om land van de O’Leary’s. Dus toen het hun werd afgenomen, sprak de oude heks Maggie O’Leary -’

‘Ze was vast geen echte heks!’ Bridie lachte nerveus.

Maar Kitty bleef ernstig. ‘Ja, dat was ze wel. Ze had een ketel en een

zwarte kat die je met één blik van zijn grote ogen in steen kon doen veranderen.’

‘Alleen omdat ze een ketel had, en een kat, was ze nog geen heks!’

‘Maggie O’Leary was een heks. Dat wist iedereen. En ze heeft een vloek uitgesproken over Barton Deverill.’

Nu lachte Bridie niet meer. ‘Wat zei ze dan?’

‘Dat Barton Deverill en al zijn mannelijke erfgenamen kasteel Deverill nooit zouden kunnen verlaten. Dat ze voorgoed tussen de wereld van de doden en de levenden gevangen zouden zitten. Net zo lang tot er weer een O’Leary op het kasteel zou wonen. Dus het is heel erg oneerlijk. Mijn grootpapa en mijn vader moeten hier als geesten blijven ronddolen. Misschien wel voor altijd. Want volgens grootmama is het erg onwaarschijnlijk dat er ooit een Deverill met een O’Leary zal trouwen.’

‘Ach, je weet maar nooit. Ze zijn best deftig tegenwoordig,’ opperde Bridie, denkend aan de vader van Jack O’Leary, die de plaatselijke dierenarts was.

‘Toch zijn ze allemaal verdoemd. Ook Harry, mijn broer.’ Kitty zuchtte. ‘Ze willen het niet geloven, maar ik weet het zeker. En dat vind ik heel akelig.’

‘Dus volgens jou spookt Barton Deverill hier nog steeds rond?’ vroeg Bridie.

Kitty keek haar strak aan. ‘Ja, hij doolt nog steeds door het kasteel. En hij is heel erg ongelukkig.’

‘Dat geloof je toch niet echt?’

‘Natuurlijk wel. Ik weet dat het zo is. Ik kan hem zien.’ Kitty beet op haar lip. Misschien had ze nu te veel gezegd.

Nu werd Bridie nóg nieuwsgieriger, want ze wist dat haar vriendin altijd eerlijk was. ‘Hoe kan dat nou, als hij een geest is? Hoe kan je hem dan zien?’

Kitty boog zich naar haar toe. ‘Ik kan dode mensen zien,’ fluisterde ze. De kaarsvlam flakkerde griezelig, als om haar bewering te onderschrijven.

Er ging opnieuw een huivering door Bridie heen. ‘Je kan dode mensen zien?’

‘Ja. Ik zie ze de hele tijd.’

‘Dat heb je me nooit verteld.’

‘Omdat ik niet wist of ik je kon vertrouwen.’

‘Hoe zien ze er dan uit, die dode mensen?’

‘Doorzichtig. Sommige licht, sommige donker. Sommige zijn aardig, sommige niet.’ Kitty haalde haar schouders op. ‘Barton Deverill is erg donker. Ik geloof niet dat hij erg aardig was toen hij nog leefde.’

‘Vind je het niet eng?’

‘Nee. Vroeger wel. Maar grootmama heeft me geleerd dat ik niet bang hoeft te zijn. Zij ziet ze ook. Het is een gave, zegt ze. Maar ik mag het aan niemand vertellen.’ Ze wreef onbewust met haar duim over de palm van haar andere hand.

‘Misschien sluiten ze je wel op.’ Bridies stem beefde. ‘Want dat doen ze. In dat gebouw van rode baksteen, in Cork. Daar sluiten ze mensen wel voor minder op. En ze komen er nooit meer uit. Nooit meer.’

‘Dan kun je het maar beter aan niemand vertellen.’

‘Nee, natuurlijk niet!’

Kitty klaarde op. ‘Wil je er een zien?’

‘Een geest?’

‘Ja. Barton Deverill.’

Alle kleur trok weg uit Bridies wangen. ‘Ik weet het niet...’

‘Kom mee, dan zal ik je aan hem voorstellen.’ Kitty blies de kaars uit en duwde de deur open.

De twee meisjes haastten zich de gang door. Afgezien van de kleur van hun haar hadden ze zusjes kunnen zijn. Ze waren even lang, met hetzelfde postuur. De overeenkomst hield echter op bij hun kleren. Kitty had een jurk van witte zijde en kant, met een lichtblauwe strik om haar middel. De bruine jurk van Bridie was een hobbezak van grove, harde wol. Kitty droeg dikke zwarte kousen en zwarte rijglaarsjes, Bridie liep op blote voeten. Kitty’s haar werd door haar gouvernante geborsteld en met lint uit haar gezicht gebonden. Dat van Bridie zag er ongewassen uit, het zat vol klitten en hing bijna tot op haar middel. Naast die uiterlijkheden was er ook een opmerkelijk verschil in de manier waarop de meisjes naar de wereld om zich heen keken. Kitty met de zelfverzekerde, enigszins hautaine blik van een kind uit een geprivilegieerd milieu dat alle voorrechten die het genoot als vanzelfsprekend beschouwde. Maar in Bridies ogen lag de enigszins verwilderde uitdrukking van een kind

dat opgroeide in armoede, een kind voor wie niets vanzelf sprak. De kloof die er tussen de kinderen gaapte werd echter overbrugd door een diepgewortelde behoefte van Kitty. Zonder de liefdevolle aanwezigheid van haar grootouders en de sporadische, maar oprechte aandacht van haar vader – wanneer hij niet op jacht was of bij de paardenrennen – zou ze weinig warmte in haar bestaan hebben gekend. Dat zorgde voor evenwicht in de vriendschap, want Kitty had Bridie net zo hard nodig als andersom.

Terwijl Kitty zich nooit rekenschap gaf van de verschillen tussen hen, was Bridie zich daar scherp van bewust, doordat haar ouders en haar broers zich maar al te vaak beklaagden over hun lot. Bridie was echter te zeer op Kitty gesteld om jaloers te zijn. Bovendien voelde ze zich geïsoleerd door haar vriendschap en wilde ze die niet verliezen. Dus ze aanvaardde haar lot met de willoze berusting van een schaap.

Terwijl Kitty en Bridie zich de trap op haastten, hoorden ze Mrs. Doyle mopperen op een van de keukenmeiden. Ze hielden zich muisstil, want als ze werden betrappt, was het gedaan met de pret en werd Bridie aan de afwas gezet.

Niemand beklom ooit de trap van de westelijke toren. Boven in het kasteel was het kil en vochtig, en de houten wenteltrap moest nodig gerepareerd worden. Twee van de treden hadden het begeven, zodat Kitty en Bridie een grote stap moesten nemen om het gat te overbruggen. Bridie voelde zich opgelucht. Hier zou niemand haar zoeken. Toen ze bij de zware deur boven aan de trap kwamen, duwde Kitty hem open en keek om de hoek. ‘Kom mee,’ fluisterde ze over haar schouder naar haar vriendin. ‘En je hoeft niet bang te zijn. Hij doet niks.’

Bridies hart sloeg op hol. Zou ze echt een geest te zien krijgen? Kitty klonk zo stellig. Aarzelend, vol gespannen verwachting volgde Bridie haar de kamer in, waar ze zag dat Kitty glimlachte naar een sjofele, oude leunstoel, alsof er iemand in zat. Maar Bridie zag niets. Alleen de stoel, bekleed met bordeauxrode zijde, vershoten van ouderdom. Het ontging haar niet dat het in de kamer kouder was dan in de rest van het kasteel, dus ze sloeg huiverend haar armen over elkaar.

‘Nou, wat vind je?’ vroeg Kitty.

‘Ik zie niks,’ antwoordde Bridie hevig teleurgesteld.

‘Hij zit dáár!’ Kitty wees naar de stoel. ‘Kijk nou eens goed!’

Bridie tuurde, en tuurde, tot ze tranen in haar ogen kreeg. ‘Ik geloof je. Maar ik zie alleen een stoel.’

Nu was ook Kitty zichtbaar teleurgesteld. Ze keek naar de man die met een dreigende frons op zijn gezicht in de leunstoel zat. Zijn voeten lagen op een kruk, zijn handen op zijn dikke buik. Hoe was het mogelijk dat zij hem zo duidelijk kon zien en Bridie niet? ‘Hij zit recht voor je!’ Ze keerde zich naar Barton Deverill. ‘Dit is Bridie, mijn vriendin. Ze kan u niet zien.’

Barton schudde zijn hoofd en rolde met zijn ogen. Dat verbaasde hem niet. In de bijna tweehonderd jaar dat hij al in de toren gevangen zat, was er maar een enkeling geweest die hem had gezien. En doorgaans onbedoeld. Aanvankelijk had hij het bestaan als geest wel amusant gevonden, maar inmiddels had hij er schoon genoeg van generaties Deverills te zien komen en gaan. En hij was grondig uitgekeken op de Deverills die, net als hij, tot een bestaan als geest in het kasteel waren veroordeeld. Hij stelde geen prijs op hun gezelschap, maar er doolden nu al zo veel wrokkige Lords Deverill door de gangen dat hij hen nauwelijks kon ontlopen. Alleen hier, in de toren, was hij van hen verlost. Alleen hier had hij geen last van hun woede wanneer ze na hun dood ontdekten dat de vervloeking van Barton Deverill geen familielegende was, maar een onontkoombare werkelijkheid. Als ze dat eerder hadden geweten zouden ze maar al te graag genoeg hebben genomen met een O’Leary als bruid, want dan zouden ze na hun dood eindelijk rust hebben gekregen, als vrije ziel in het paradijs.

Barton keerde zich blasé naar dat vreemde kleine meisje. Haar gezicht zag rood van verontwaardiging, alsof het zijn schuld was dat haar vriendinnetje – het kind zag eruit als een pauper – hem niet kon zien. Met een zucht sloeg hij zijn armen over elkaar. Hij was niet in de stemming voor een gesprek. Dat ze af en toe bij hem langskwam, betekende nog niet dat ze vrienden waren. En het gaf haar al helemaal niet het recht hem aan anderen te laten zien, alsof hij een exotisch wild dier was in een menagerie.

Kitty keek hem na toen hij opstond en door de muur verdween. ‘Hij is weg.’ Ze liet verslagen haar schouders hangen.

‘Waar is hij naartoe?’

‘Dat weet ik niet. Hij is altijd erg chagrijnig, maar dat zou ik ook zijn als ik gevangen zat tussen de werelden.’

‘Zullen we gaan?’ vroeg Bridie klappertandend.

Kitty zuchtte. ‘Ja, we kunnen weinig anders.’ Ze daalden de wenteltrap af. ‘Je vertelt het aan niemand, hè?’

‘Dat beloof ik. Op mijn erewoord,’ antwoordde Bridie ernstig, maar ze vroeg zich ineens wel af of haar vriendinnetje misschien een wat al te levendige fantasie had.

Beneden in de keuken rolde Mrs. Doyle met vaardige handen boterballetjes, terwijl een stel schriele keukenmeiden druk bezig was met aardappels schillen, eieren kloppen en gevogelte plukken voor het diner. Lady Deverill had die avond behalve Kitty’s ouders Bertie en Maud, ook haar twee ongetrouwde zussen Laurel en Hazel uitgenodigd – de Struikjes, zoals ze liefkozend werden genoemd, vanwege hun namen, die respectievelijk laurier en hazelaar betekenden – en de dominee met zijn vrouw. De dominee kwam eens per maand, omdat Lady Deverill dat als haar plicht beschouwde. Ze vond zijn aanwezigheid echter ook een beproeving, want hij was een inhalige, pompeuze man die er niet voor terugdeinsde om tijdens het diner ongevraagd een preek af te steken. Lady Deverill had geen hoge dunk van hem, maar als Doyenne van Ballinakelly en lid van de Church of Ireland kon ze niet onder die etentjes uit. En dus instrueerde ze de kokkin, ze haalde bloemen uit de kassen en ze nodigde – een beetje opstandig – ook haar zussen uit om de dominee bezig te houden met hun weinig boeiende, maar onafgebroken gekwetter.

Toen Mrs. Doyle haar dochter in de gaten kreeg, verscheen er een afkeurende uitdrukking op haar gezicht. ‘Wat loop je te niksen, Bridie. Zie je niet hoe druk ik het heb? Vooruit, maak jezelf eens nuttig.’ Ze hield een patrijs omhoog die geplukt moest worden. Bridie trok een lelijk gezicht naar Kitty, maar ging met de patrijs bij de keukenmeiden aan de lange eiken tafel zitten. Kitty bleef in de deuropening staan. Terwijl Mrs. Doyle naar haar smalle, bleke gezichtje keek, met de gesloten blik en de vluchtige glimlach alsof ze geheimen kende die niemand wist, vroeg ze zich af wat het kind dacht. Iets in haar ogen bezorgde Mrs. Doyle een gevoel van onbehagen, bijna van onbestemde angst. Ze vond het niet erg dat haar dochter met Kitty speelde, maar ze wist dat hun vriendschap geen toekomst had; dat de meisjes onvermijdelijk uit elkaar zouden

groeien. En dan zou Bridie met lege handen achterblijven, bezeerd en verdrietig door Kitty's afwijzing. Mrs. Doyle liep terug naar haar boterballetjes. Toen ze weer opkeek was Kitty verdwenen.

Kitty's aandacht was afgeleid door een reeks harde knallen. Geweer-schoten! Even stond ze als verstijfd op de achtertrap. Het klonk alsof de schoten ergens in het kasteel waren gelost. Op de knallen volgde een woest geblaf. Kitty rende naar de hal, waar de drie bruine wolfshonden van haar grootvader de bibliotheek uit stormden, de trap op. Met twee treden tegelijk rende Kitty achter ze aan. Op de overloop gekomen zag ze de honden de gang in rennen, bij de hoek wegglijden op het tapijt en bijna tegen de muur botsen.

Kitty trof haar grootvader in zijn gebruikelijke uitmonstering – een verschoten plusfour en jasje van tweed – voor het raam van zijn kleedkamer. Zijn geweer stak door het open raam naar buiten. Bijna uitgelaaten vuurde hij nog een schot af. Het ging verloren in de vochtige wintermist die boven het gazon hing. ‘Verdomde papen!’ bulderde hij. ‘Dat zal jullie leren om zonder toestemming op mijn land te komen. Maak dat je wekomt! Voordat ik raak schiet!’

Kitty keek hem vol afschuw aan, ook al was het niet voor het eerst dat Hubert Deverill katholieken de stuipen op het lijf joeg. Hij had het regelmatig aan de stok met stropers die in zijn bossen op wild joegen. Kitty had vaak genoeg aan de deur van de bibliotheek geluisterd om te weten hoe hij over hen dacht. Wat ze niet begreep, was hoe haar grootvader zo'n hekel aan mensen kon hebben, simpelweg omdat ze katholiek waren. De kinderen met wie ze soms speelde, waren ook katholiek. Zijn honden keken hijgend naar hun baasje op, terwijl Hubert zijn geweer liet zakken en de dieren liefkozend over hun kop aaide. Toen hij zijn kleindochter met afkeurend gefronste wenkbrauwen in de deuropening

zag staan, als een kleine versie van zijn vrouw, grijnsde hij ondeugend. 'Dag, Kitty. Heb je trek in een plak cake, lieverd?'

'Portercake?'

'Reken maar. Met een scheutje brandewijn. Dan komt er wat kleur op je bleke wangen.' Hij belde zijn persoonlijke bediende, die op zijn beurt beneden in de keuken een belletje liet rinkelen boven het naam-bordje 'Lord Deverill'.

'Ik ben bleek geboren, grootpapa.' Kitty keek toe terwijl hij zijn geweer openklapte en het over zijn arm hing, zoals haar grootmoeder dat deed met haar handtas, wanneer ze naar Ballinakelly gingen.

'Hoe is het met de Slag aan de Boyne?'

Ze zuchtte. 'Dat was vorig jaar, grootpapa. Ik leer nu over de Grote Brand van Londen.'

'Mooi zo. Heel goed,' mompelde hij verstrooid.

'Grootpapa?'

'Ja.'

'Houdt u van dit kasteel?'

'Wat een domme vraag,' antwoordde Hubert bars.

'Ik bedoel, zou u het erg vinden als u hier altijd zou moeten blijven?'

'Als je soms doelt op de Vervloeking van Barton Deverill... Die gouvernante van je zou je geen volksverhalen moeten vertellen. De geschiedenis, dingen die echt gebeurd zijn, daar gaat het om.'

'Miss Grieve vertelt me geen volksverhalen. Dat doet grootmama.'

'Ja, daar was ik al bang voor...' mompelde hij. 'Lariekoek.'

'Maar u zou hier toch gelukkig zijn? Grootmama zegt altijd dat u meer van het kasteel houdt dan alle Deverills vóór u?'

'En je grootmama heeft altijd gelijk. Dat weet je.'

'Ja, maar zou u het heel erg vinden om in de -'

Hij onderbrak haar. 'Deksels, waar blijft Skiddy nou? Kom, hoogste tijd voor cake! Anders zijn de muizen ons nog te vlug af. Skiddy!'

Terwijl ze de koude gang door liepen naar de trap, kwam Frank Skiddy hun amechtig tegemoet. Hij was inmiddels achtenzestig en werkte al meer dan vijftig jaar op kasteel Deverill, oorspronkelijk voor de vader van de huidige Lord Deverill. Hij was broos en mager als gevolg van een tarweallergie en een infectie in zijn prille jeugd, waardoor zijn longen

voorgoed waren beschadigd. Toch was de gedachte om met pensioen te gaan voor mensen van de oude garde, zoals hij, een gruwel. Want ook al liet het lichaam hen in de steek, ze werkten het liefst zo lang mogelijk door. ‘Milord,’ groette hij toen Lord Deverill met grote stappen naar hem toe kwam, op de hielen gevolgd door zijn kleindochter en de drie honden.

‘Je wordt traag, Skiddy.’ Hubert drukte de bediende zijn geweer in de handen. ‘Het moet goed schoongemaakt worden. We hebben veel te veel konijnen in de tuin.’

‘Zoals u wilt, milord,’ antwoordde Mr. Skiddy onbewogen, want hij was aan het excentrieke gedrag van zijn werkgever gewend.

Lord Deverill daalde de trap af. ‘Zeg, jongedame. Heb je soms ook zin in een potje schaken bij de cake?’

‘Ja, fijn!’ antwoordde Kitty opgetogen. ‘Ik zet het bord vast klaar, dan kunnen we na de thee meteen beginnen.’

‘Ik maak me wel eens zorgen dat je te veel in een fantasiewereld leeft. Dat is niet ongevaarlijk. Je gouvernante zou moeten zorgen dat je daar geen tijd voor hebt.’

‘Ik vind miss Grieve niet aardig.’

‘Daar zijn gouvernantes ook niet voor. Om aardig te worden gevonden,’ zei haar grootvader streng, alsof hij een aardige gouvernante net zoiets onbestaanbaars vond als een aardige katholiek. ‘Een gouvernante is er gewoon. Die hoeft je alleen maar te verdragen. Meer niet.’

‘Wanneer hoeft ik geen gouvernante meer, grootpapa?’

‘Wanneer je eenmaal een fatsoenlijke echtgenoot hebt gevonden. Die zul je trouwens ook moeten verdragen!’

Kitty hield meer van haar grootouders dan van haar ouders. En ze hield ook meer van ze dan van haar zussen en haar broer. Door haar grootouders wist ze zich gewaardeerd. Ze gaven haar tijd en aandacht, in tegenstelling tot haar vader en haar moeder. Wanneer Hubert niet jaagde, wanneer hij geen watersnippen schoot of stond te vissen, wanneer hij niet bij de Kildare Street Club in Dublin of bij de Royal Dublin Society zat, leerde hij zijn kleindochter schaken, bridgen en whisten. En dat deed hij met verrassend veel geduld voor een man die doorgaans niet veel van kinderen kon hebben. Van Adeline mocht Kitty haar helpen in de tuin.

Ook al had het kasteel een legertje tuinmannen in dienst, toch was Adeline ook vaak urenlang aan het werk in de kassen, die met hun koepeldaken aan puddingvormen deden denken. In de warmte onder het glas, waar het rook naar vocht en aarde, teelde ze anjers, druiven en perziken en verzorgde ze een breed scala aan potplanten met ingewikkelde Latijnse namen. Ze kweekte er ook kruiden en planten voor medicinale doeleinden en was nooit te moe om haar kennis door te geven aan haar jongste kleindochter. Jeneverbes bij gewrichtsreuma, anijszaad bij hoest en indigestie, peterselie bij waterzucht, rode klaver bij zweren, en haagdoorn voor het hart. Haar lievelingsplanten waren cannabis bij nerveuze spanning en melkdistel voor de lever.

Toen Hubert en Kitty de bibliotheek binnenkwamen, keek Adeline op van de orchideeën die ze zat te schilderen. Ze had het doek op de tafel voor het erkerraam gezet, omdat ze daar nog het langst van het late middaglicht kon profiteren. ‘Ik neem aan dat jij dat was, lieve?’ Over haar brillenglazen heen keek ze haar man verwijtend aan.

‘Vervloekte konijnen!’ Hubert liet zich in de stoel voor de haard vallen, waarin de brokken turf lustig brandden, en verstopte zich achter de *Irish Times*.

Adeline schudde toegeeflijk haar hoofd en ging verder met schilderen. ‘Als je zo doorgaat, worden ze alleen maar woedender, Hubert.’

‘Ze zijn helemaal niet woedend.’

‘Natuurlijk wel. Ze zijn razend. Al eeuwenlang...’

‘De konijnen?’

Adeline slaakte een zucht. ‘Je bent onmogelijk, Hubert!’ zei ze met haar kwast in de lucht.

Kitty ging op de rand van de bank zitten en keek hongerig naar de cake op de tafel voor haar, naast de theepot en de kopjes. De honden lieten zich met een diepe zucht voor het vuur neerploffen. Ze kregen geen cake, en dat wisten ze.

‘Neem maar, kindje,’ zei Adeline tegen haar kleindochter. ‘Geven ze je thuis wel genoeg te eten?’ Ze keek fronsend naar Kitty’s magere armen en tengerere schouderdijjes.

‘Mrs. Doyle kan veel lekkerder koken.’ Kitty dacht aan miss Gibbons’ zompige kool en vlees met vetranden.

‘Omdat ik haar heb geleerd dat we niet alleen maar eten om onze

maag vol te krijgen. Het moet ook nog lekker zijn. Het zou je verbazen hoeveel mensen eten om niet van honger dood te gaan, zonder ervan te genieten. Ik zal tegen je moeder zeggen dat ze jullie kok maar eens hierheen moet sturen. Mrs. Doyle zal het heerlijk vinden om haar de kneepjes van het vak te leren.'

Kitty pakte een stuk cake en probeerde het zich voor te stellen: Mrs. Doyle die iets heerlijk vond. Want ze kende geen grotere zuurpruim dan de kokkin. Even later was ook het allerlaatste middaglicht verdwenen en kwam Adeline bij haar kleindochter op de bank zitten. O'Flynn, de beverige oude butler, schonk met onvaste hand thee in, terwijl een van de dienstmeisjes zwijgend de kamer rondging om de olielampen aan te steken. Het duurde niet lang of de bibliotheek was gehuld in een zacht, goudgeel schijnsel. 'Ik heb begrepen dat Victoria ons binnenkort verlaat. Dat ze bij nicht Beatrice in Londen gaat logeren,' zei Adeline.

'Als ik later groot ben wil ik niet naar Londen,' zei Kitty.

'Natuurlijk wel. Wacht maar tot je achttien bent. Dan heb je schoon genoeg van die eeuwige jachtbals en de Ierse jongens. Dan ben je toe aan nieuwe gezichten, aan spanning en opwinding. En daar moet je voor naar Londen. Je vindt nicht Beatrice toch aardig?'

'Ja, heel erg aardig. En Celia is grappig. Maar ik vind het hier, bij jullie, het allerfijnst.'

Het gezicht van haar grootmoeder verzachtte, ze glimlachte vertederd. 'Het is natuurlijk allemaal leuk en aardig, om hier op het kasteel met Bridie te spelen. Maar je weet ook dat het belangrijk is om vriendinnetjes uit je eigen milieu te hebben. Celia is net zo oud als jij. Bovendien is ze je nichtje. Dus het ligt voor de hand dat jullie samen debuteren.'

'Dat kan toch ook in Dublin? Daar hebben ze vast en zeker ook een debutantenbal.'

'Natuurlijk. Maar je bent geen Ierse, kindje.'

'Dat ben ik wel, grootmama. Ik ben Iers. En ik geef niks om Engeland.'

'Dat komt wel, als je het eenmaal leert kennen.'

'Het kan er nooit zo mooi en zo fijn zijn als hier.'

'Zo mooi en zo fijn is het nergens, maar Engeland komt een eind in de buurt.'

'Ik zou het niet erg vinden als ik vervloekt was en hier voor altijd zou moeten blijven.'